

nega Celjskega šolskega sveta: Šola se mora staviti, je tukajšnji krajni šolski svet dne 28. grudna 1885 kupil Likebevo posestvo s tém pogojem, če šolska oblastva kupčijo potrdijo. Dne 8. junija 1886 pride komisija obstoječa iz gospodov: nadzornika Bl. Ambrožič, inženerja F. Angerle in zdravnika dr. A. Šnedic, ter hišo za dobro spozna s tem, da se šolskim razmeram primerno popravi. Všolanim občinam je gsp. J. Blažič, bivši načelnik kr. šol. svetu, kakor sam trdi, celo zadevo naznanil; občine pa pravijo, da niso o tem dobile nobenega vedenja. Kdo ima prav, dopisnik ne ve. Krajni šolski svet je vplačilo 1365 fl. med občine razdelil; ali občine niso hotele imenovane svote v svoje proračune vsprejeti z raznoterimi — ničevnimi vgovori. Nastala je dveletna pravda, kdo da bode plačal in kdo ne bode plačal? Prvotni posestnik toži za denar po g. dr. Langerju, advokatu v Celji, šolske može osobno, ne pa kr. šols. svet, kakor bi bilo pravilno. Gospod dr. Langer s svojim klientom prav sijajno propade, kajti šolski može so imenovano posestvo kupili za šolo, ne pa za sebe. Tožnik mora plačati znatne sodnijske troške; krajni šolski svet, oziroma dotične občine pa tožniku glavno svoto. To razsodbo prve inštanције pripoznala je tudi Graška nadsodnja za pravo. Na najvišje sodišče g. dr. Langer ni apeliral, dobro vedoč, da bi bil vsak nadaljni priziv brez vspeha. Občine se zdaj zaradi plačila jezijo in psujejo stari šolski svet; pa ne pomislijo, da same sebe v obraz bijejo. Zakaj pa pošiljate v šolski svet može, katerih djanje pozneje obsojete? Najdejo se pozamezniki in to še v gosposki suknji, ki trdijo: gospod župnik je kriv, da se je Likebevo posestvo kupilo za šolo. Tako sumničenje je neopravičeno in abotno. Vsak razumen človek vé, da nobeden župnik ne more kupiti posestva za šolo na občinske stroške. Gospod župnik ni krajni šolski svet; temveč ima le jeden in sicer virilni glas v tem zastopu.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Svitli cesar se je vrnil v petek iz Litmerice in so ga na Dunaji vzprejeli slovesno ter so mesto, koder je cesar prišel, veličastno razsvetili. — Visoka vlada tirja, da se izvrši posvetovanje o državnem proračunu za leto 1892 še to leto v obéh zbornicah državnega zbora. Dobro, toda bode še že težava s tem, kajti kedaj pa bi se izgovorili vsi govori, katere imajo gg. poslanci že na papirji? — Prelat Karlon in z njim konservativ na stranka, kolikor je je na nemškem štajerji, ostane še naprej pri „klubu konservativcev“ na Dunaji. To je sicer modro, edino prav za nemške konservativce, toda vsem vendar-le ni po volji. — V nedeljo so odprli v Beljaku na Ko-

roškem z veliko slovesnostjo novo bolnišnico Franca Jožefa, ali bilo je, da si na slovenski zemlji, pri vsej slovesnosti vse le nemško. Niti ene besede niso imeli za Slovence. — Nemški konservativci so si ustanovili lastno tiskarno v Celovci ter mislijo, da jim bode tako mogoče svoje glasilo „Kärntn. Volksblatt“ izdajati poslej vsaki dan, ali to bode pač le težko. — C. kr. pošta dobi v Ljubljani novo poslopje in zidanje prične se bojda že prihodnje spomladi. — V Novem mestu na Dolenjskem so zaprli štiri dijake za osem dni, ker so neki žalili tamošnjega okr. glavarja v oštariji s slov. petjem. Čudno je to! — V nedeljo so v Gorici zaprli deželno gospodarsko razstavo. Razstava je bila neki lepa, toda preveč v laški podobi. Obiskal jo je bil tudi minister za poljedelstvo, grof Falkenhayn. — V Trstu bodo poslej slov. pridige v cerkvi sv. Antona, tedaj v tisti, y kateri so bile, predno so jih bili v stolno cerkev prenesli. To je nekaj, ali nazaj gremo tako vendar-le, kar nam ne more biti ljubo. — Volitev poslanca v državnem zboru za Istro vrši se dne 31. oktobra in Italijani delajo za necega veleposestnika Polesinio a Slovenci ostanejo pri svojem dr. Laginji. — Odkar je bilo več veljavnih mož iz Dalmacije na razstavi v Zagrebu, sliši se večkrat, naj se Dalmacija združi s Hrvaško. Kakor stojimo sedaj, pa to ne pojde iz lehka. — Na razstavo v Zagrebu prišlo je v nedeljo več Čehov in vzprejeli so jih Hrvatje z veselimi živio! — V ogerskem državnem zboru proti huda besedna vojska ter bode tem težje vladi v tej vojski, ker je v nasprotni stranki dobrih pa silnih govornikov. Po vrhu pa je še vselej lažje koga napasti, kakor pa je za-nj se braniti. — Nikjer ne živi toliko judov na kupu, kakor pri Poljaki, v Galiciji, toda sedaj jim jih prihaja že tudi ondi preveč in zato se branijo judov, vsaj tistih, ki prihajajo iz ruskih krajev.

Vunanje države. Velika razvada je pri gospôdi dvoboj in ker se vrši v naših dnevih tacih še več, kakor kedaj, zato so izdali sv. oče Leon XIII. posebno okrožnico, ki obsoja to razvado za nekrščansko, za nečloveško. — Po mestih v Italiji prireja sedaj framasonstvo velike rabuke zoper sv. očeta, ker je troje mladih francoskih romarjev bojda žalilo v Rimu spomin pokojnega kralja Viktorja Emanuela. Da se ljudem le hoče taka norija! — Znani francoski general Boulanger se je v unem tednu vstrelil v Belgiji na grobu ženske, ki mu ni zapustila, kakor se je nadjal, dovolje premoženja. Vreden konec nejevernega pustolovca! — V Nizzi so postavili spomenik Garibaldiju; ne sodimo, da ga bodo prebivalci tam za dolgo veseli. — Na Angleškem so dobili novega državnega podtajnika; ta čast velja ondi toliko, kolikor po drugih državah minister za vunanje zadeve. Ime mu je James Lowther in je v rodu

s sedanjim prvim ministrom, lordom Salisburyem. To je brž tudi njegova največja zasluga. — Nemški vladi dela še vedno težave „Welfov fond“ t. j. denar, ki so ga Prusi vzeli kralju Hanoveranskemu in se ve, da niso imeli pravice do njega. Hanoveranci tirjajo denar nazaj, toda nemška vlada se brani. Najbrž že tudi ni več tega denarja, k večjemu še na papirji. — Württenberški kralj je nevarno zbolel in se poroča, da je že umrl. — Ruska carska rodbina se je podala na Dansko ter ostane ondi dalje časa. Ondi je za njo že bolj varno, kakor na domačih tleh. — Vojakov ima Rusija veliko nakopičenih na zapadnih mejah t. j. proti Avstriji in Rusiji. — Iz bolgarske vlade je izstopil minister za pravosodje, dr. Tončev in pravi se, da iz strahu pred sobranjem ali drž. zborom. — Tudi pri srbski vladi se vršijo spremembe, minister za uk in bogočastje je že odstopil in isto namerava storiti tudi predsednik v ministerstvu Pašić. Ta sprememba pa nima menda pomena, kar se tiče političnih vprašanj. — Turški vladi dela preglavico ustaja v Yemenu; doslej je ni mogla zadušiti, da-si je bilo že več bitek v tej nesrečni deželi. — Iz Masave, tedaj iz Afrike, se poroča, da je bila dne 29. septembra huda praska zoper vojsko derviša Debeb; le-ta je podlegel ter prišel ob življenje. — Veliki požari so naredili v Minesoti in Wisconsinu v severni Ameriki veliko škodé, več vasi in naselbin je zgorelo. — „Amerikanski Slovenec“ ni imel v Evropi sreče, kajti že prva številka je prišla v Novem mestu na Kranjskem samo do c. kr. okr. glavarstva ter ga je le-to obdržalo samo za-se.

Za poduk in kratek čas.

Vseobčna deželna jubilejna razstava v Pragi leta 1891.

(Dalje.)

Za stekleno obrtno palačo je najmenitnejša strojevna palača, polna največih strojev českih tvrdk. A stroji ti ne stojé tiho, temveč oni delajo. Velikanska kolesa se vrté pred teboj, gnana z mogočno paro, a ti lahko korakaš po stopnicah na galerije, ki so postavljene nad vsakim strojem, da si ga ogledaš tudi od zgoraj. Tu gledaš strmeč, kako pred tvojimi očmi nastaja umetni led itd. itd. V šolskem velikem poslopju so razstavljeni plodna dela českih ljudskih, deških in deklških meščanskih, nadaljevalnih, risarskih, obrtnih, strokovnih itd. itd. šol. Tu je videti brezštevne izdelke učiteljev od navadnih do najumetnejših učil, do najtežjih iz sadre modelovanih plastičnih zemljevidov z gorami, trgi mesti itd. Strmeti moraš nad delavnostjo českega učiteljstva in visoko stopinjo českega šolstva. V zvezi s šolsko razstavo se

je vršil dne 6., 7. in 8. avgusta v Pragi veliki učiteljski shod. V Prago je prišlo omenjenih dni nad 9000 učiteljev in skoro polovica njih se shoda radi pomanjkanja prostorov vdeležiti ni mogla. Uvažimo-li, da se na Nemškem, Francoskem itd. enakih shodov vdeleži največ 2—4 tisoč učiteljev, smemo temu shodu dati prvenstvo med vsemi učiteljskimi shodi v Evropi. Shod je pa tudi počastilo več državnih in deželnih poslancev. Dr. Herold državni poslanec in dr. Eiselt namestnik Pražkega staroste pozdravljala sta učiteljstvo s prevažnimi pozdravi: „..... Vi ste prišli v Prago, ko ves česki narod plava v morji radosti, prišli ste iz vseh blagoslovljenih pokrajin Česke, Moravske in Šlezije v nepričakovano visokem številu, da vidite velike plodove svojega neumórnega truda. Vaša šolska razstava je po sodbi strokovnjakov največa in najkrasnejša vseh aystrijskih razstav. Danes vidite tukaj in v razstavi, da ste mogočni faktor našega presvetljenega naroda, da ste mogočni jez proti vsem utokom naše šole. Skoro dva milijona naroda se je prepričalo, da so neopravičeni vsi napadi na Vas. Pozdravljamo Vas torej z očitnim priznanjem kot važni faktor visoke kulture naše itd.“

Česki cukrarji so postavili posebno poslopje z vsemi sladorovimi izdelki a pred poslopjem stoji na očitnem prostoru velikansk, kot zvonik visoki sladorov stožec, predstavljajoči vsakdanjo porabo sladkorja v kraljestvu Českem, namreč 2190. Ta stožec in pa razstava literature je zopet prva razstava v Evropi. Dunajski listi so hvalili to podjetje priporočajoč, da bi se v prihodnje tudi drugod pri razstavah na te izdelke oziralo. (Dalje prih.)

Smešnica 41. Gost sedi pri mizi v krčmi ter gleda pred seboj na krožnik polen juhe, toda on je ne vzame. Hitro priteče na to krčmarica ter ga vpraša, ali mu ne diši juha? „Ne morem“, odgovori ji gost, „ne morem je jesti“. „Oj“, reče krčmarica, „prinesem Vam pa drugo!“ Kmalu je druga juha na mizi in gost jo vlije na krožnik, pa dene roke križem, ne poskusivši juhe. „Kaj“, vpraša ga krčmarica, „ali tudi te ne morete jesti?“ „Ne morem“, reče gost na kratko. Krčmarica mu prinese tretjo pa godi se ji, kakor pri prvi in drugi. „Za božjo voljo!“ vsklikne zato, „kaj Vam je, gospod, da ne jeste pri nas juhe?“ „Oh“, nategne gost, „oh, saj bi jo jedel, toda žlice, žlice nimam“.

Razne stvari.

(„Kat. tisk. društvo“.) Ker je velečastiti gospod dr. Ivan Križanič, korar stolne cerkve in profesor bogoslovja v Mariboru, odložil predsedništvo „kat. tisk. društva“, zato mu podpisano predsedništvo v imenu odbora